KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 19.1.2018r.
COM(2018) 36 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

Sprawozdanie w sprawie ogólnego systemu preferencji taryfowych za okres 2016-2017

{SWD(2018) 23 final} - {SWD(2018) 24 final} - {SWD(2018) 25 final} -
{SWD(2018) 26 final} - {SWD(2018) 27 final} - {SWD(2018) 28 final} -
{SWD(2018) 29 final} - {SWD(2018) 30 final} - {SWD(2018) 31 final} -
{SWD(2018) 32 final}

1. WPROWADZENIE

Niniejsze sprawozdanie i towarzyszący mu dokument roboczy służb Komisji[1] zawierają ocenę skutków ogólnego systemu preferencji taryfowych („GSP") w latach 2016–2017, ze szczególnym uwzględnieniem wyników działalności beneficjentów GSP Plus. Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie GSP[2] niniejsze sprawozdanie należy składać Parlamentowi Europejskiemu i Radzie co dwa lata.

Dzięki GSP UE pozostaje w czołówce pod względem wspierania krajów rozwijających się, aby osiągnęły zrównoważony rozwój przy wykorzystaniu handlu jako siły napędowej gospodarki. Preferencje handlowe jako czynniki umożliwiające promowanie uniwersalnych wartości w postaci praw człowieka, sprawiedliwości społecznej i ochrony środowiska stanowią integralną część strategii Komisji ***„Handel z korzyścią dla wszystkich"***[3]. Szeroki dostęp do unijnego rynku umożliwia beneficjentom GSP uzyskiwanie dodatkowych przychodów z handlu międzynarodowego i wspiera ich wysiłki na rzecz ograniczania ubóstwa oraz promowania zrównoważonego rozwoju, praw człowieka i dobrych rządów.

1.1. Trzy rozwiązania w ramach GSP

GSP obejmuje trzy różne rodzaje rozwiązań w zakresie preferencji handlowych, które wyszczególniono w sprawozdaniu w sprawie GSP z 2016 r.[4] i które są podsumowane poniżej:

- W ramach rozwiązania ogólnego (**„standardowy GSP"**) krajom o niskim lub średnim niższym dochodzie[5], które nie korzystają z innego rodzaju preferencyjnego dostępu do rynku UE, przyznaje się niższe stawki celne dla około 66 % wszystkich pozycji taryfowych UE. W okresie sprawozdawczym 2016–2017 ze standardowego GSP korzystały 23 kraje (zob. tabela 1).

- Szczególne rozwiązanie motywacyjne dotyczące zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów (**„GSP Plus"**) zapewnia kwalifikującym się krajom narażonym pod kątem zróżnicowania gospodarczego oraz wielkości wywozu pełne zawieszenie ceł dla zasadniczo tych samych 66 % pozycji taryfowych, co w przypadku standardowego GSP. W zamian za to państwa beneficjenci muszą ratyfikować i skutecznie wdrożyć 27 podstawowych międzynarodowych konwencji wymienionych w rozporządzeniu w sprawie GSP, dotyczących praw człowieka i praw pracowniczych, ochrony środowiska oraz dobrych rządów. W okresie sprawozdawczym 2016–2017 z GSP Plus korzystało 10 krajów (zob. tabela 2).

---

[1] Pierwsze dwuletnie sprawozdanie w sprawie GSP za lata 2014 i 2015 opublikowano w styczniu 2016 r.: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0029&from=PL.

[2] Rozporządzenie (UE) nr 978/2012 wprowadzające ogólny system preferencji taryfowych.

[3] http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2016/january/tradoc_154149.pdf

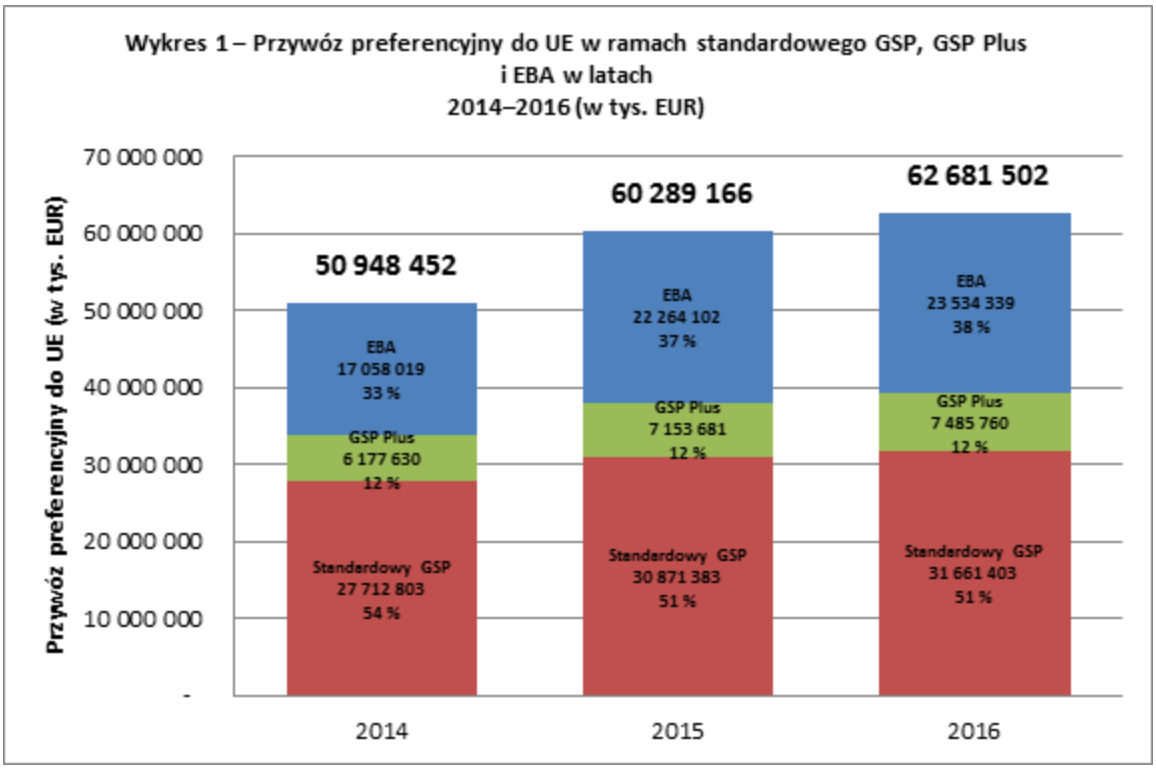
[4] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0029&from=PL

[5] http://databank.worldbank.org/data/download/site-content/CLASS.xls

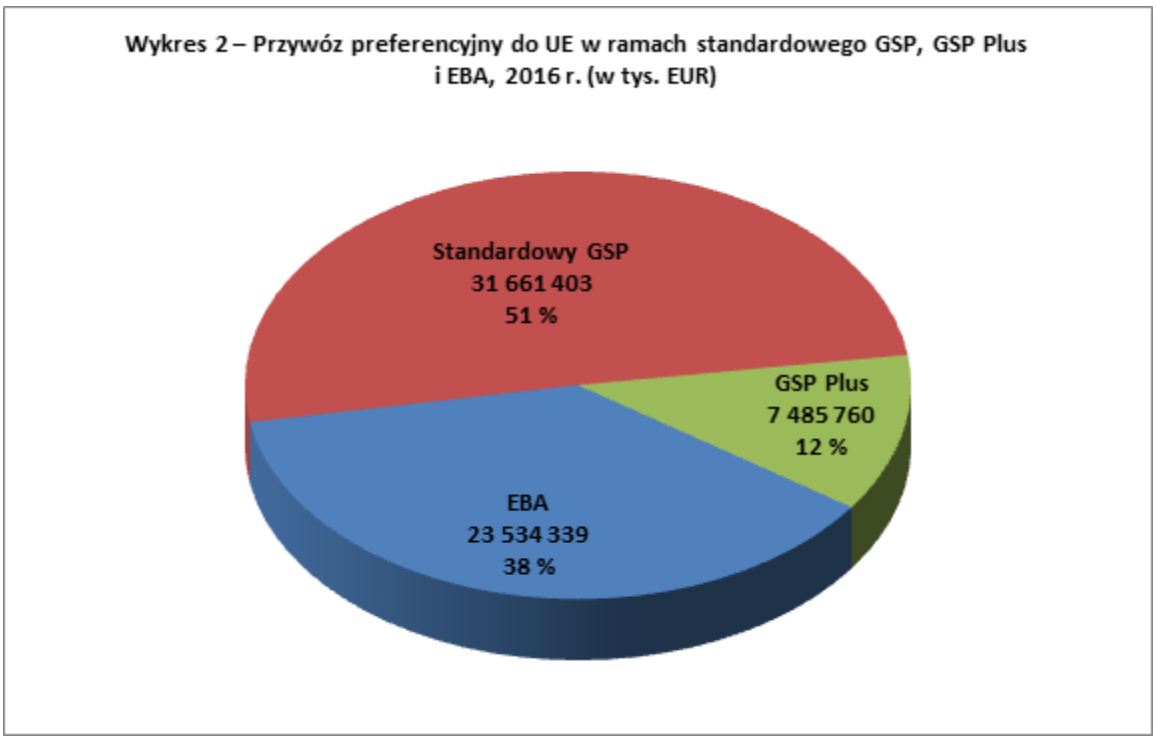
- W ramach rozwiązania szczególnego „Wszystko oprócz broni” (**„EBA”**) udziela się krajom sklasyfikowanym przez ONZ jako kraje najsłabiej rozwinięte („LDC”) pełnego, bezcłowego i bezkontyngentowego dostępu w odniesieniu do wszystkich produktów oprócz broni i amunicji. Inaczej niż w przypadku standardowego GSP i GSP Plus, zawierając z UE umowę o wolnym handlu, kraje nie tracą statusu EBA. W okresie sprawozdawczym 2016–2017 z EBA korzystało 49 krajów (zob. tabela 3).

W 2016 r. preferencjami GSP objęty był przywóz do UE o łącznej wartości 62,6 mld EUR, którego podział wyglądał następująco: 31,6 mld EUR przywozu z państw objętych standardowymi preferencjami GSP, około 7,5 mld EUR przywozu z państw beneficjentów GSP Plus oraz 23,5 mld EUR przywozu z krajów korzystających z EBA (szczegółowe informacje podano w tabelach 4–7)[6].

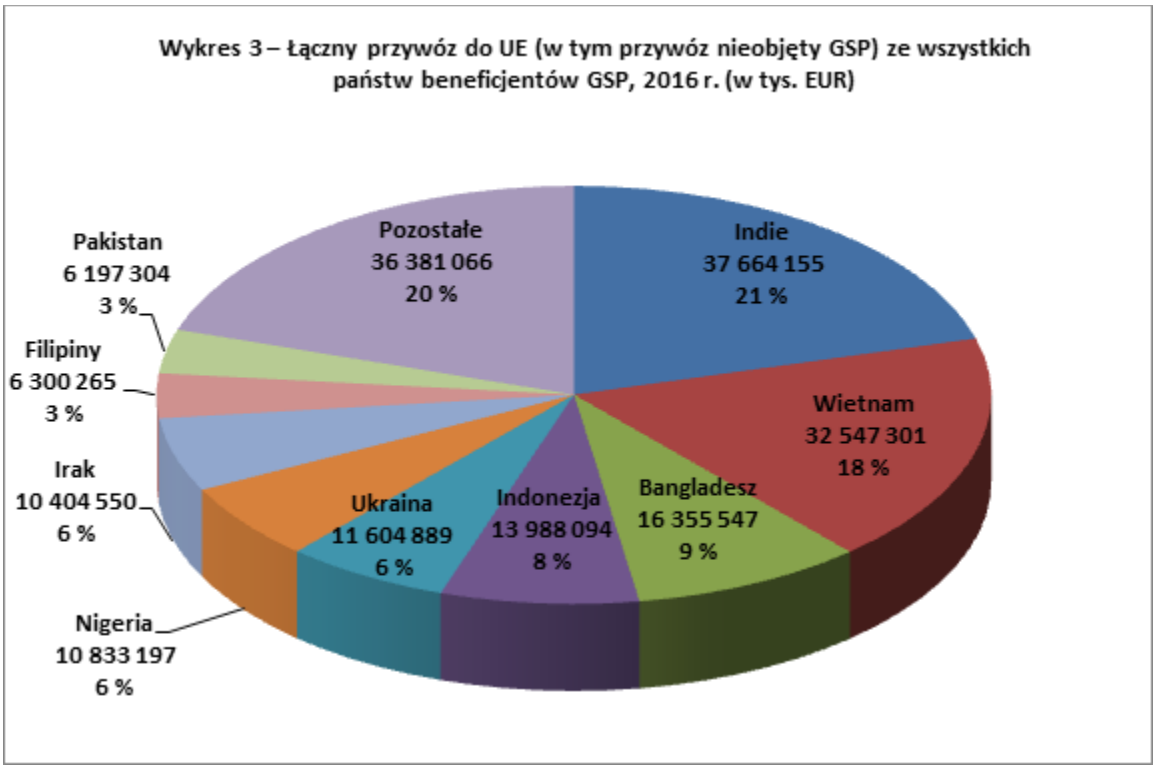
Wykresy 1 i 2 poniżej przedstawiają przegląd przywozu pod kątem wspomnianych trzech rozwiązań GSP.

[6] Źródło wszystkich zawartych w niniejszym sprawozdaniu danych statystycznych: dane Eurostatu według stanu z września 2017 r. Łączny przywóz z państw trzecich może być niższy niż rzeczywisty łączny przywóz, z powodu nieuwzględnienia: handlu objętego poufnością, działu 99 Nomenklatury scalonej nieobjętego umowami GSP oraz handlu na potrzeby uszlachetniania czynnego i biernego.

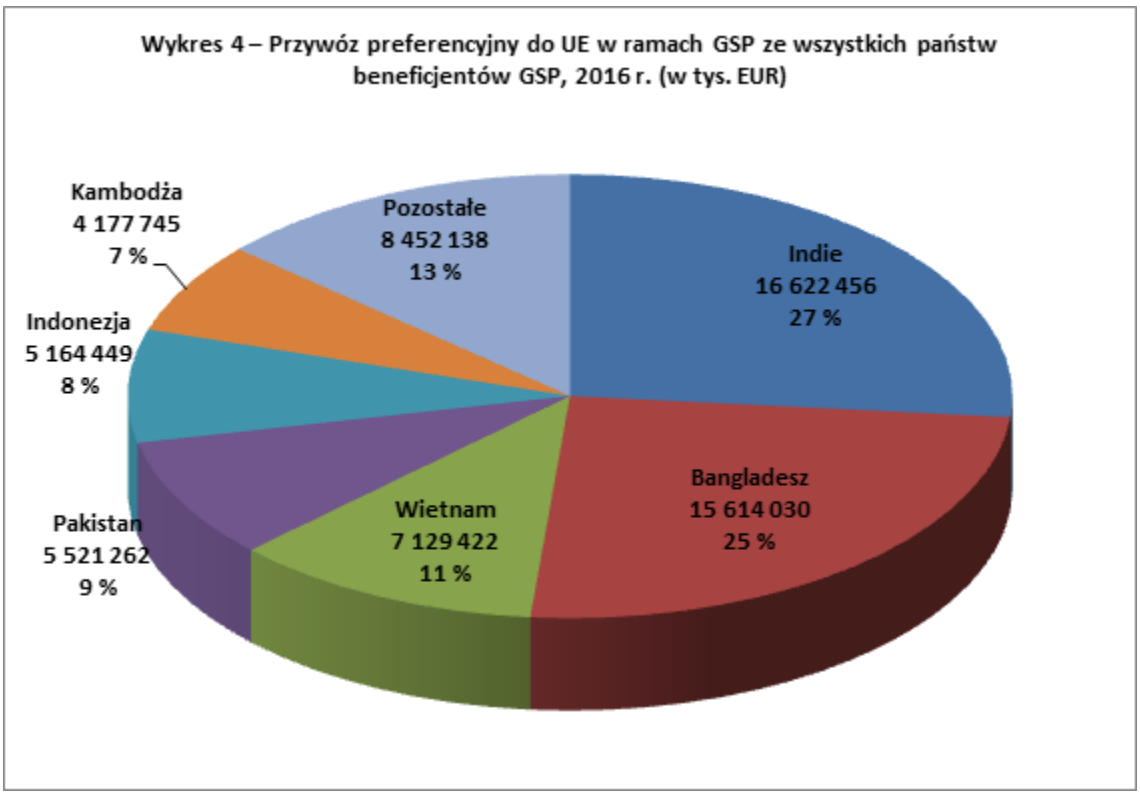

Jak pokazano na wykresie 3, dwa państwa, na które przypadła największa część łącznego przywozu do UE z państw beneficjentów GSP (w tym przywozu nieobjętego GSP), to Indie i Wietnam – oba są beneficjentami standardowego GSP. Trzecią pozycję na wykresie zajmuje Bangladesz, beneficjent EBA.

Z wykresu 4 widać, że Bangladesz, Indie i Wietnam są również trzema największymi beneficjentami na podstawie samego przywozu preferencyjnego w ramach GSP.

Wykres 4 – Przywóz preferencyjny do UE w ramach GSP ze wszystkich państw beneficjentów GSP, 2016 r. (w tys. EUR)

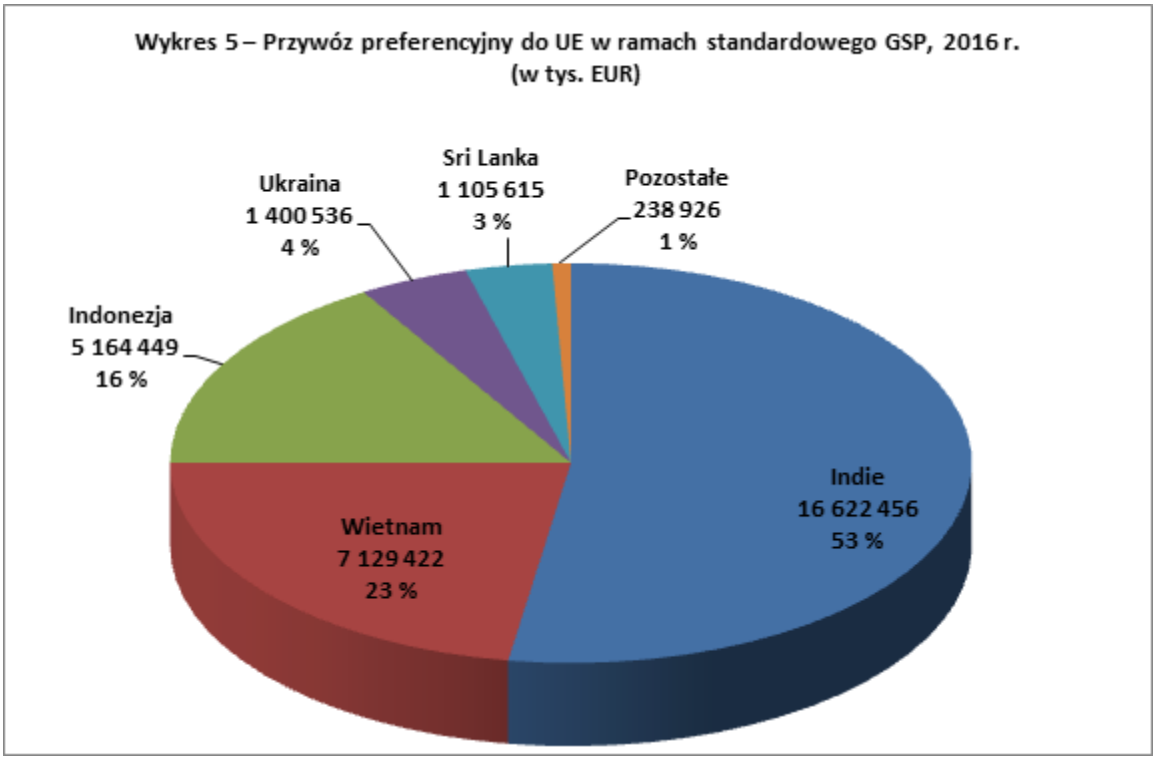
2. STANDARDOWY GSP

W okresie sprawozdawczym 2016–2017 ze standardowego GSP korzystały 23 kraje (tabela 1). Pięć państw przestało być w tym okresie objętych standardowym GSP ze względu na zmiany w ich dostępie do rynku UE (uwzględnione w umowie o wolnym handlu) lub zmiany ich statusu ekonomicznego (klasyfikacja przez Bank Światowy jako kraje o wyższym średnim dochodzie lub kraje powyżej tego poziomu przez trzy kolejne lata). Na wykresie 5 poniżej pokazano zestawienie przywozu preferencyjnego[7] do UE w ramach standardowego GSP w 2016 r.

> ***Indie***
>
> *Począwszy od 2014 r., wykluczono z GSP kilka sekcji produktów, w tym wyroby włókiennicze, ponieważ nie kwalifikowały się już one do preferencji handlowych w ramach GSP. Pomimo wyżej wspomnianego zniesienia preferencji Indie pozostają największym eksporterem do UE w ramach GSP. W 2016 r. Indie dokonały wywozu do UE wyrobów włókienniczych i odzieży o wartości 7,6 mld EUR, w tym 5,7 mld EUR w ramach standardowego GSP.*

> ***Wietnam***
>
> *W 2016 r. Wietnam odpowiadał za 23 % łącznego przywozu ze wszystkich państw beneficjentów standardowego GSP. Jeśli przyjrzymy się tylko przywozowi z Wietnamu w ramach systemu GSP, prawie 40 % tego przywozu stanowiło obuwie.*

Co trzy lata dokonuje się przeglądu wykazu sekcji produktów pochodzących z państw beneficjentów standardowego GSP. Ostatni przegląd miał miejsce w 2016 r. i doprowadził do wejścia w życie dnia 1 stycznia 2017 r. zmienionego wykazu sekcji produktów[8]. Usunięto z wykazu produktów te, które nie wymagały już wsparcia w postaci preferencji GSP.

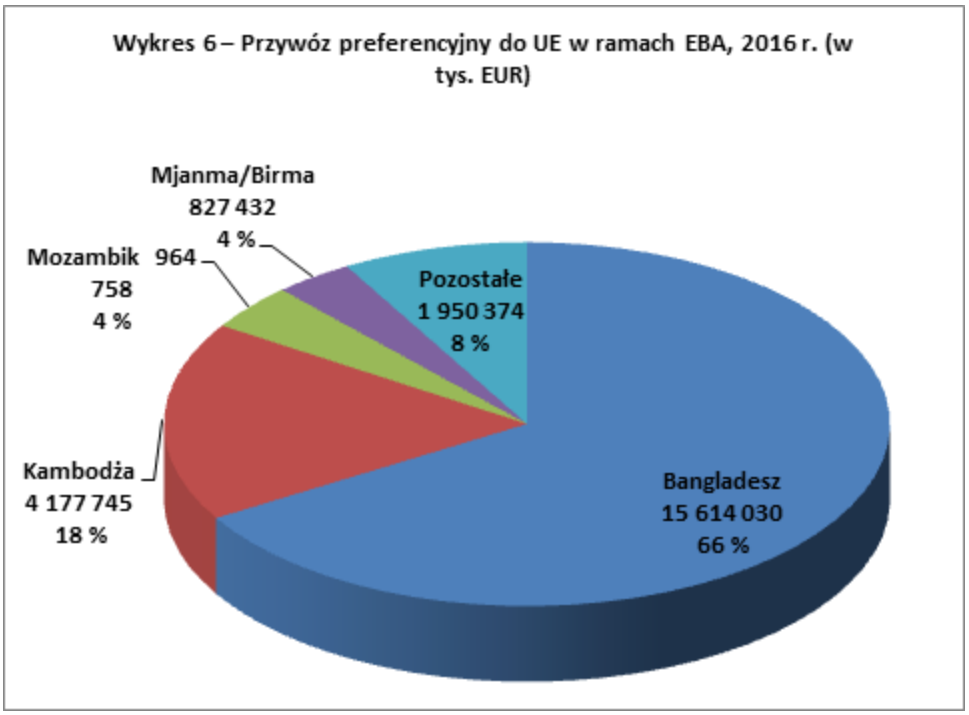
[7] Przywóz preferencyjny jest przywozem kwalifikowalnym, w odniesieniu do którego rzeczywiście stosowano preferencje GSP.

[8] Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/330 z dnia 8 marca 2016 r. (Dz.U. L 62 z 9.3.2016, s. 9).

3. ROZWIĄZANIE EBA

EBA jest głównym instrumentem handlowym UE mającym na celu pomoc najuboższym i najsłabszym krajom na świecie, to jest krajom najsłabiej rozwiniętym, w wykorzystywaniu możliwości handlowych. W okresie sprawozdawczym 2016–2017 z EBA korzystało 49 krajów (zob. tabela 3).

Na wykresie 6 pokazano zestawienie wartości oraz udziału procentowego przywozu preferencyjnego z państw beneficjentów EBA w 2016 r. Największy udział w przywozie objętym EBA miał Bangladesz (66 %), a następnie – Kambodża (18 %).

3.1. Zwiększone zaangażowanie we współpracę z niektórymi państwami beneficjentami EBA

Jak stwierdzono w strategii Komisji *„Handel z korzyścią dla wszystkich”*, UE może czasowo cofnąć preferencje standardowego GSP czy EBA, zwłaszcza w przypadkach poważnego i systematycznego naruszania zasad określonych w wymienionych w rozporządzeniu w sprawie GSP konwencjach dotyczących praw człowieka i praw pracowniczych.

Mjanma/Birma

W 2013 r. Mjanma/Birma została ponownie objęta EBA, w związku z uznaniem dla jej wysiłków zmierzających do wprowadzenia ambitnych reform politycznych, społecznych i dotyczących rynku pracy. Sytuacja humanitarna oraz w zakresie praw człowieka panująca ostatnio w stanie Arakan jest

Unia wzmogła, w drodze zwiększonego zaangażowania, dialog z niektórymi krajami korzystającymi z EBA, tak aby nalegać na konkretne działania i trwałe rozwiązania w odniesieniu do poważnych problemów z przestrzeganiem podstawowych praw człowieka i praw pracowniczych. Unia zachowuje gotowość do uruchomienia – w ostateczności, jeżeli dialog nie przyniesie rezultatów – procedury wycofania GSP, przy należytym uwzględnieniu skutków gospodarczych i społecznych ich wycofania.

niezwykle poważna. UE wezwała rząd Mjanmy/Birmy do zagwarantowania pełnego dostępu pomocy humanitarnej i umożliwienia bezpiecznego, dobrowolnego, godnego powrotu wszystkim uchodźcom. UE wezwała Mjanmę/Birmę do znalezienia długoterminowego rozwiązania problemów strukturalnych w stanie Arakan, zgodnie z zobowiązaniami międzynarodowymi tego państwa oraz wymaganiami EBA.

Jeśli chodzi o Mjanmę/Birmę, UE wraz ze Stanami Zjednoczonymi, Japonią, Danią i MOP uczestniczy w „Inicjatywie na rzecz poprawy praw i praktyk pracowniczych w Mjanmie/Birmie" powziętej w celu promowania przestrzegania międzynarodowych norm pracy MOP i odpowiedzialnych praktyk biznesowych. To międzynarodowe forum zainteresowanych podmiotów wspiera priorytetowe traktowanie kwestii procesu reformowania prawa pracy w Mjanmie/Birmie i rozwijanie relacji pomiędzy partnerami społecznymi.

Bangladesz

Rozwiązanie EBA przyczyniło się do rozwoju społeczno-ekonomicznego tego państwa, stwarzając miliony miejsc pracy w przemyśle konfekcyjnym, w którym znaczną większość pracowników stanowią kobiety. Musi temu jednakże towarzyszyć przestrzeganie podstawowych praw człowieka i praw pracowniczych, w szczególności wolności zrzeszania się; celem jest zwiększenie dobrobytu i tworzenie możliwości godnej pracy. Aby uniknąć konieczności podjęcia dalszych kroków, Unia musi zaobserwować rzeczywistą, trwałą poprawę sytuacji.

W następstwie pogarszania się sytuacji w zakresie praw człowieka oraz praw pracowniczych w Bangladeszu i Kambodży Komisja oraz Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ) nawiązały aktywniejszy dialog z tymi dwoma krajami przy udziale odpowiednich zainteresowanych stron, w tym organizacji pozarządowych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego, organizacji międzynarodowych, partnerów społecznych i przedsiębiorstw.

Komisja wyraziła obawy w kwestii praw pracowniczych w Bangladeszu, w szczególności wolności zrzeszania się oraz wdrożenia wspólnej inicjatywy znanej jako „Porozumienie na rzecz stałej poprawy praw pracowniczych i bezpieczeństwa w fabrykach w przemyśle konfekcyjno-dziewiarskim w Bangladeszu". UE podniosła w szczególności kwestię dostosowania banglijskiej ustawy o pracy (BLA) i ustawy o Strefie Przetwórstwa Eksportowego (EPZ) do konwencji MOP dotyczących praw pracowniczych, jako jednego z działań priorytetowych.

Kambodża

UE prowadzi dialog z Kambodżą, aby zająć się kwestiami dotyczącymi praw człowieka wynikającymi ze sporów o grunty w kontekście koncesji związanych z uprawą trzciny cukrowej, a także kwestiami w obszarze praw pracowniczych, zwłaszcza wolności zrzeszania się. Aby uniknąć podjęcia dalszych kroków, Unia musi zaobserwować rzeczywistą, trwałą poprawę sytuacji.

UE wezwała rząd Kambodży do ustanowienia niezależnego, przejrzystego mechanizmu rozpatrywania roszczeń o odszkodowania wynikających z przyznawania plantacjom trzciny cukrowej koncesji na gospodarcze wykorzystanie gruntów (ELC).

Zwiększone zaangażowanie opiera się w pierwszym rzędzie na dostępnych zaleceniach i wnioskach MOP oraz innych organów ONZ monitorujących przestrzeganie konwencji dotyczących praw człowieka i praw pracowniczych. Korzystanie z owych zaleceń i wniosków umożliwia obiektywną, przejrzystą ocenę wdrażania podjętych zobowiązań międzynarodowych.

Proces ten przyczynił się do wywarcia nacisku na rządy, aby zajęły się niepokojącymi kwestiami, i doprowadził do pewnych pozytywnych zmian. Kwestie te podnoszono równolegle w spójny, skoordynowany sposób wszystkimi odpowiednimi kanałami (takimi jak komitety ds. handlu, dialog polityczny czy dialog dotyczący praw człowieka).

Postępy w tym zakresie są zachęcające. Mimo to UE gotowa jest w ostateczności uruchomić procedurę wycofania preferencji GSP, w przypadku gdy nasze konstruktywne wysiłki podejmowane w drodze dialogu nie przyniosą zadowalających rezultatów. Decyzja taka podjęta zostanie przy należytym uwzględnieniu negatywnych skutków gospodarczych, społecznych oraz ludzkich związanych z ewentualnym wycofaniem preferencji GSP.

4. ROZWIĄZANIE GSP PLUS

GSP Plus jest jednym z podstawowych unijnych narzędzi promowania zrównoważonego rozwoju w podatnych na zagrożenia krajach rozwijających się. Kraje objęte systemem GSP Plus korzystają z łatwiejszego handlu z UE, pod warunkiem że skutecznie wdrażają 27 głównych konwencji międzynarodowych dotyczących praw człowieka i praw pracowniczych, ochrony środowiska oraz dobrych rządów.

4.1. Beneficjenci GSP Plus

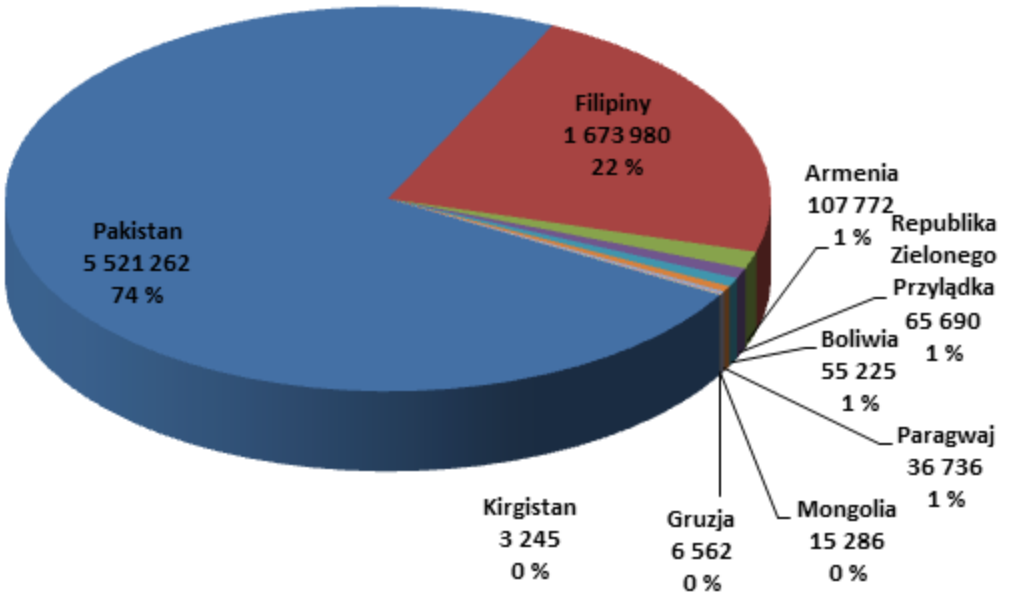
W okresie sprawozdawczym 2016–2017 beneficjentami GSP Plus było 10 krajów: Armenia, Boliwia, Filipiny, Gruzja, Kirgistan, Mongolia, Pakistan, Paragwaj, Republika Zielonego Przylądka i Sri Lanka (zob. tabela 2).

W dniu 1 stycznia 2017 r. Gruzja przestała być beneficjentem GSP Plus, ponieważ zyskała preferencyjny dostęp do rynku na mocy pogłębionej i kompleksowej umowy o wolnym handlu (DCFTA) z UE. Kirgistan stał się beneficjentem GSP Plus krótko po rozpoczęciu okresu sprawozdawczego (styczeń 2016 r.). Sri Lanka została ponownie objęta GSP Plus w maju 2017 r., po tym jak usunięto ją z tego systemu w 2010 r. Paragwaj przez trzy kolejne lata został sklasyfikowany przez Bank Światowy jako kraj o wyższym średnim dochodzie i w dniu 1 stycznia 2019 r. przestanie być objęty GSP Plus.

Na wykresie 7 poniżej przedstawiono wartość preferencyjnego przywozu[9] z krajów objętych systemem GSP Plus w 2016 r. Największy udział przypadł Pakistanowi, który odpowiadał za 74 % całkowitego przywozu w ramach GSP Plus.

[9] Przywóz preferencyjny jest przywozem kwalifikowalnym, w odniesieniu do którego rzeczywiście stosowano preferencje GSP Plus.

Wykres 7 – Przywóz preferencyjny do UE w ramach GSP Plus, 2016 r. (w tys. EUR)

4.2. Monitorowanie GSP Plus

GSP Plus opiera się na koncepcji zrównoważonego rozwoju. Przystępując do GSP Plus, beneficjenci zobowiązują się do skutecznego wdrożenia 27 głównych konwencji, w zamian za lepszy dostęp do unijnego rynku.

Od beneficjentów GSP Plus oczekuje się okazywania odpowiedzialności i zaangażowania politycznego oraz – co najważniejsze – ciągłego podnoszenia poziomu zgodności, pomimo stwierdzonych niedociągnięć.

Boliwia

W latach 2016–2017 Boliwia w dalszym ciągu osiągała znaczące postępy w skutecznej realizacji zobowiązań w zakresie praw człowieka, niezależnie od ogólnej sytuacji społeczno-ekonomicznej. Boliwia czyniła w szczególności wysiłki na rzecz likwidacji ubóstwa, poprawy dostępu do kształcenia, opieki zdrowotnej, żywności i mieszkań oraz wysiłki na rzecz rozwiązania kwestii dotyczących zdrowia reprodukcyjnego. Poważne zaniepokojenie budzi jednak nadal najniższy wiek dopuszczenia do zatrudnienia, który nie jest zgodny z konwencją nr 138 MOP.

W ramach monitorowania GSP Plus UE angażuje się w dialog z państwem beneficjentem dotyczący wszystkich obszarów, w których zobowiązania nie są w zadowalającym stopniu realizowane.

4.2.1. Współpraca z zainteresowanymi stronami

Ciężar dowodu w odniesieniu do wypełniania wiążących zobowiązań w ramach GSP Plus spoczywa na państwie beneficjencie[10]. Państwa beneficjenci powinny przekazywać wszystkie niezbędne informacje, aby umożliwić UE ocenę zgodności ich działań z GSP Plus. Unijna ocena opiera się w pierwszym rzędzie na najnowszych sprawozdaniach i zaleceniach ze strony międzynarodowych organów monitorujących, takich jak MOP i ONZ. UE aktywnie współpracuje z tymi organizacjami międzynarodowymi, zwłaszcza że sprawozdania ONZ są wydawane co 4–5 lat, co oznacza dłuższy okres przerwy w porównaniu z dwuletnim cyklem sprawozdawczym w przypadku GSP Plus. Spotkania z organami monitorującymi ONZ i MOP oraz z ich lokalnymi przedstawicielami odbywają się przed unijnymi wizytami monitorującymi GSP Plus oraz w ich trakcie.

UE wykorzystuje również szerokie spektrum innych informacji i przeprowadza przed wizytami monitorującymi oraz w ich trakcie

Pakistan

Nastąpiły pozytywne zmiany w aspekcie umacniania ram praw człowieka i działań legislacyjnych w zakresie praw kobiet, dzieci, mniejszości oraz praw pracowniczych, przy czym trwają prace nad ustawodawstwem dotyczącym między innymi tortur, wymiaru sprawiedliwości dla nieletnich oraz praw osób transpłciowych. Obszary te, jak również stosowanie tortur, wykonywanie kary śmierci, duże rozpowszechnienie pracy dzieci i kwestia wolności słowa, budzą jednak poważne zaniepokojenie. Ogólna sytuacja w zakresie praw człowieka jest zatem zróżnicowana, Pakistan musi zaś zwiększyć wysiłki na rzecz zapewnienia przestrzegania i wdrożenia ustawodawstwa.

Sri Lanka

Sri Lanka podjęła ważne kroki zmierzające do poprawy sposobu sprawowania rządów i przestrzegania praw człowieka. Współpraca Sri Lanki z systemem ONZ przebiega dobrze. Rząd tego kraju nie wprowadził jednak jeszcze szeregu ważnych reform o bezpośrednim znaczeniu dla skutecznego wdrożenia konwencji dotyczących praw człowieka zgodnie z GSP Plus, a w szczególności nie uchylił ustawy o zapobieganiu terroryzmowi i nie zapewnił podstawowych gwarancji prawnych ani nie rozwiązał kwestii stosowania tortur.

[10] Art. 15 ust. 2 rozporządzenia w sprawie GSP (rozporządzenia (UE) nr 978/2012).

spotkania z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, w tym ze związkami zawodowymi, obrońcami praw człowieka, przedsiębiorstwami i pracodawcami, zarówno na terenie UE, jak i państwa beneficjenta. W czerwcu 2017 r. odbył się dialog ze społeczeństwem obywatelskim zorganizowany w celu przeprowadzenia konsultacji z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i zapoznania się z przedstawionymi przez nie informacjami i opiniami[11].

Parlament Europejski (PE) i Rada aktywnie angażują się w we wdrażanie GSP Plus oraz monitorowanie wywiązywania się beneficjentów z ich zobowiązań. Regularnie organizowane są spotkania z państwami członkowskimi, w formacie Grupy Ekspertów ds. GSP i Grupy Roboczej Rady ds. GSP. Do omawianych z ekspertami państw członkowskich kwestii należały otrzymane od beneficjentów GSP Plus odpowiedzi na karty wyników i informacje na temat wizyt monitorujących GSP Plus.

Mongolia

Dialog w ramach GSP Plus i wsparcie zapewnione za pośrednictwem finansowanego przez UE projektu MOP zachęciły Mongolię do przeglądu jej prawa pracy. Mongolia zatwierdziła krajowy program na rzecz równouprawnienia płci, aby do 2021 r. opracować politykę uwzględniającą problematykę płci. Nowo przyjęty kodeks karny podaje definicję „tortur" zgodną z konwencją w sprawie zakazu stosowania tortur. Poważne zaniepokojenie budzą możliwość ponownego wprowadzenia kary śmierci oraz rozpowszechnienie korupcji mające głęboki wpływ na sytuację w zakresie praw człowieka.

W okresie 2016–2017 Komisja Handlu Międzynarodowego (INTA) PE kilkakrotnie zorganizowała wymiany poglądów na temat GSP, w tym na temat postępów dokonanych przez beneficjentów GSP Plus, wizyt monitorujących oraz roli organizacji społeczeństwa obywatelskiego odgrywanej w przypadku wniosków o przyznanie GSP Plus. Komisja oraz ESDZ skorzystały także z wkładu wizyt delegacji PE w poszczególnych krajach objętych systemem GSP Plus.

4.2.2. Wizyty monitorujące GSP Plus

W monitorowaniu GSP Plus wykorzystuje się dwa powiązane ze sobą narzędzia. Pierwszym z nich jest „karta wyników" będąca wykazem najistotniejszych braków zidentyfikowanych przez poszczególne międzynarodowe organy monitorujące (lub jakiekolwiek inne wiarygodne źródła precyzyjnych informacji) w odniesieniu do każdej konwencji. Wszyscy beneficjenci GSP Plus otrzymują rokrocznie takie karty wyników i są proszeni o udzielenie odpowiedzi na temat wymienionych braków.

Filipiny

Odnotowano postęp w dziedzinach takich jak równouprawnienie płci, walka z handlem ludźmi, prawa pracownicze, opieka zdrowotna, kształcenie, prawa społeczno-ekonomiczne, ochrona środowiska i walka z korupcją. Prezydent Duterte podpisał umowę o partnerstwie i współpracy UE–Filipiny, która czeka obecnie na zatwierdzenie przez Senat. Poważne zaniepokojenie wciąż budzą jednak egzekucje pozasądowe, w szczególności w ramach walki z niedozwolonymi środkami odurzającymi, i powiązana z tym bezkarność, a także możliwość ponownego wprowadzenia kary śmierci i obniżenia wieku odpowiedzialności karnej.

Drugim narzędziem jest „dialog GSP Plus" – w tym wizyty monitorujące GSP Plus – w ramach którego UE podejmuje szczerą i otwartą dyskusję z władzami na temat zidentyfikowanych braków oraz działań zaradczych. W okresie sprawozdawczym 2016–2017 Komisja oraz ESDZ przeprowadziły

[11] http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2017/august/tradoc_155993.07.17%20report%20for%20web%20page.pdf

wizyty monitorujące w Armenii, Boliwii, na Filipinach, w Kirgistanie, Mongolii, Pakistanie, Paragwaju, Republice Zielonego Przylądka oraz Sri Lance.

Wizyty monitorujące GSP Plus umożliwiły bezpośrednie kontakty na wysokim szczeblu z rządami, ministerstwami i agencjami, a także z przedsiębiorstwami, lokalnymi organizacjami pozarządowymi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego. Zorganizowano spotkania koordynacyjne z obecnymi w tych krajach wyspecjalizowanymi organizacjami międzynarodowymi ONZ i MOP, takimi jak Biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka, Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP) i Biuro NZ ds. Narkotyków i Przestępczości (UNODC). Poprawiło to ogólne zrozumienie przez zainteresowane strony systemu GSP Plus oraz szczegółowych zobowiązań każdego z beneficjentów GSP Plus, a także ułatwiło zebranie informacji na miejscu od najważniejszych zainteresowanych stron.

Lokalne zainteresowane strony odgrywają ważną rolę w wywieraniu nacisku na władze regionalne i centralne, aby wypełniały swoje zobowiązania w ramach GSP Plus. W szczególności od przedsiębiorstw, jako od bezpośrednich beneficjentów preferencji taryfowych, oczekuje się wspierania władz we wdrażaniu odnośnych 27 konwencji.

Wizyta monitorująca GSP Plus w Kirgistanie (czerwiec 2016 r.)

Kirgistan został objęty GSP Plus dopiero w styczniu 2016 r., stąd wizyta poświęcona była głównie wprowadzaniu GSP Plus i wstępnemu monitorowaniu. Bardzo skuteczne okazały się odbywające się naprzemiennie spotkania w ramach monitorowania GSP Plus oraz dialogu dotyczącego praw człowieka, ponieważ w trakcie tych drugich poruszano także kwestie związane z GSP Plus, takie jak zapobieganie torturom i złemu traktowaniu w ośrodkach detencyjnych oraz starania zmierzające do poprawy stosunków między grupami etnicznymi, przeciwdziałania dyskryminacji, ograniczenia praktyki zawierania małżeństw przez pojmanie oraz do poprawy sytuacji w zakresie praw dzieci. Przedsiębiorstwa chętnie zapoznawały się z korzyściami gospodarczymi płynącymi z GSP Plus.

Wizyta monitorująca GSP Plus w Boliwii (czerwiec 2016 r.)

Jako priorytetową sprawę omówiono zjawisko pracy dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii obniżenia wieku dopuszczenia do zatrudnienia w przypadku dzieci. Podkreślono także kwestię prawa ludów tubylczych do uprzednich konsultacji i świadomej zgody na dostęp do ziemi, biorąc pod uwagę największy w Ameryce Południowej odsetek ludów tubylczych (ok. 66 % całkowitej liczby ludności).

Wizyta monitorująca GSP Plus w Republice Zielonego Przylądka (lipiec 2017 r.)

Ogólna sytuacja w zakresie praw człowieka w Republice Zielonego Przylądka jest nadal pozytywna. Do utrzymujących się problemów należą przemoc związana z płcią, kwestia praw dziecka oraz opóźnienia w sprawozdawczości. Jeśli chodzi o tę ostatnią kwestię, Republika Zielonego Przylądka czyni istotne wysiłki zmierzające do jej rozwiązania w ścisłej współpracy z MOP w ramach finansowanego przez UE projektu w zakresie budowania zdolności.

Wizyta monitorująca GSP Plus w Paragwaju (czerwiec 2016 r.)

Do pozytywnych inicjatyw w zakresie praw człowieka należy uruchomienie przy wsparciu OHCHR Systemu Monitorowania Międzynarodowych Zaleceń w sprawie Praw Człowieka (SIMORE). W trakcie wizyty monitorującej omówiono, jako jedną ze szczególnie niepokojących kwestii, problem pracy dzieci, w szczególności powiązany z praktyką „criadazgo" (pracy w gospodarstwie domowym).

Wizyta monitorująca GSP Plus w Pakistanie (listopad 2016 r.)

W ramach drugiej wizyty monitorującej GSP Plus odnotowano pozytywne zmiany instytucjonalne (np. powołanie Narodowej Komisji Praw Człowieka i przyjęcie krajowego planu działania na rzecz praw człowieka) oraz legislacyjne (m.in. przyjęcie ustaw przeciwdziałających gwałtom oraz zabójstwom honorowym). Pozostają jednocześnie poważne wyzwania, między innymi w zakresie praw kobiet, dzieci i mniejszości, wolności słowa, wykonywania kary śmierci, tortur oraz zdolności do wdrażania i egzekwowania ustawodawstwa.

Wizyta monitorująca GSP Plus na Filipinach (styczeń–luty 2017 r.)

Odnotowano pozytywne zmiany w obszarach takich jak równouprawnienie płci, walka z handlem ludźmi, prawa pracownicze, zdrowie reprodukcyjne i ochrona środowiska. Postęp w kluczowych kwestiach jest uzależniony od ustawodawstwa, nad którym trwają jeszcze prace w Kongresie. Poważny niepokój budzą nadal sposób prowadzenia kampanii przeciwko niedozwolonym środkom odurzającym, szczególnie w zakresie prawa do życia, gwarancji prawnych, skutecznego dochodzenia i postępowania karnego, współpraca z mechanizmami ONZ oraz możliwość ponownego wprowadzenia kary śmierci i obniżenia wieku odpowiedzialności karnej.

Wizyta monitorująca GSP Plus w Mongolii (marzec 2017 r.)

W ramach pierwszej wizyty monitorującej GSP Plus odnotowano pozytywne zmiany ustawodawcze, takie jak wejście w życie nowego kodeksu karnego, zmienionej ustawy o przemocy domowej, ustawy o ochronie dziecka i ustawy o prawach dziecka. Mongolia poczyniła znaczne postępy w sprawozdawczości MOP, w czym pomógł projekt finansowany przez UE. Mongolia stawia sobie także za cel zwiększenie swojej zdolności do pełnego korzystania z korzyści handlowych GSP Plus.

Wizyta monitorująca GSP Plus w Armenii (czerwiec 2017 r.)

Szczegółowo omówiono najistotniejsze kwestie pozostające do rozwiązania przez Armenię, w tym skuteczne wdrożenie planów działania na lata 2014–2016 i 2017–2019 dotyczących praw człowieka, złożenie do parlamentu projektu nowego kodeksu postępowania cywilnego, kodeksu karnego i kodeksu postępowania karnego, odrębnej ustawy o zwalczaniu przemocy domowej, a także kompleksowych przepisów antydyskryminacyjnych zgodnych z międzynarodowymi standardami, potrzebę (ponownego) ustanowienia

systemu inspekcji pracy oraz dokonania postępów na drodze do osiągnięcia statusu kategorii 1 w ramach konwencji CITES.

Wizyta monitorująca GSP Plus w Sri Lance (wrzesień 2017 r.)

W ramach pierwszej wizyty monitorującej po przyznaniu Sri Lance w maju 2017 r. statusu GSP Plus (podczas wizyty tej odwiedzono także Dżafnę) odnotowano, że ogólnie Sri Lanka czyni postępy we wdrażaniu 27 konwencji. Niezbędne są jednak dalsze wysiłki zmierzające do uchylenia ustawy o zapobieganiu terroryzmowi, rozwiązania kwestii powszechnego stosowania tortur, rozliczenia się z wymuszonych zaginięć, zwrotu gruntów na obszarach dotkniętych wcześniej konfliktami i do zwalczania dyskryminacji związków zawodowych oraz zwalczania nieuczciwych praktyk dotyczących pracy.

4.3. Pomoc techniczna i projekty rozwojowe

Komisja i MOP realizowały w okresie sprawozdawczym specjalne projekty GSP Plus[12] mające na celu wspieranie zgodności z wymaganiami MOP w zakresie sprawozdawczości i wdrażania w następujących krajach objętych systemem GSP Plus: Armenii, Filipinach, Mongolii, Pakistanie, Paragwaju i Republice Zielonego Przylądka. Projekty te będą kontynuowane na przestrzeni kolejnych dwóch lat.

W Armenii, na Filipinach i w Paragwaju skupiano się na umacnianiu zdolności administracji publicznych do skutecznego stosowania podstawowych konwencji MOP. W Republice Zielonego Przylądka MOP wspierała administrację lokalną w celu złożenia zaległych sprawozdań MOP. W Pakistanie głównym celem było wspieranie opracowywania prawodawstwa i powiązanych inicjatyw wdrożeniowych na rzecz eliminacji pracy dzieci i pracy przymusowej. W Mongolii zajęto się budowaniem zdolności do terminowego składania sprawozdań, a ponadto MOP pomagała w dostosowywaniu ustawodawstwa do konwencji MOP dotyczącej stosowania zasad prawa organizowania się i rokowań zbiorowych.

Główne aspekty projektów UE–MOP w krajach objętych systemem GSP Plus

Republika Zielonego Przylądka

W Republice Zielonego Przylądka działanie UE dotyczące GSP Plus przyczyniło się do zwiększenia świadomości na temat podstawowych konwencji MOP wśród trójstronnych delegacji (przedstawicieli rządu, pracodawców i pracowników). Działanie to wsparło również trójstronne dyskusje na temat ustawodawstwa, w świetle uwag organów nadzorczych MOP. Ponadto sprawozdania Republiki Zielonego Przylądka na temat konwencji nr 87 i nr 98 dotyczących wolności zrzeszania się oraz prawa organizowania się i rokowań zbiorowych są obecnie składane terminowo. Partnerzy społeczni stali się bardziej świadomi swojej roli i lepiej przygotowani do reagowania na uwagi organów nadzorczych MOP.

Mongolia

Projekt UE–MOP pomógł Mongolii w poprawie zgodności z międzynarodowymi normami pracy oraz w ulepszeniu sprawozdawczości. W ramach tego projektu dokonano przeglądu mongolskiego tłumaczenia podstawowych konwencji MOP i przyczyniono się do lepszego rozumienia przez Mongolię jej zobowiązań. Skutkiem projektu stały się również trójstronne konsultacje w sprawie przeglądu prawa pracy, które jest obecnie lepiej dostosowane do podstawowych zasad i praw w pracy. Dzięki sporządzonym w językach angielskim i mongolskim wytycznym polityki dotyczącym międzynarodowych norm pracy oraz handlu, a także dzięki dialogom na wysokim

[12] http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2017/july/tradoc_155843.pdf

szczeblu i warsztatom rząd oraz organizacje pracodawców i pracowników poprawiły swoje zrozumienie podstawowych zasad i praw w pracy. Dzięki pomocy technicznej sprawozdania Mongolii dotyczące międzynarodowych norm pracy są obecnie składane terminowo.

Pakistan

Finansowana przez UE inicjatywa w zakresie budowania zdolności umożliwiła federalnemu departamentowi pracy oraz departamentom pracy w poszczególnych prowincjach poprawę sprawozdawczości w zakresie ratyfikowanych konwencji MOP. Zorganizowane w styczniu, lutym i kwietniu 2017 r. warsztaty MOP przyczyniły się do umocnienia dialogu społecznego w trójstronnych komitetach konsultacyjnych – federalnym oraz w poszczególnych prowincjach. Podczas warsztatów spotykali się przedstawiciele departamentów pracy oraz organizacji pracodawców i pracowników, w celu doprowadzenia do poprawy rozumienia przez te organizacje podstawowych norm pracy.

W ramach działań UE dotyczących GSP Plus oraz w związku z niedawno przekazanymi obowiązkami legislacyjnymi MOP zaoferowała także konkretne wsparcie techniczne rządowi Beludżystanu przy sporządzeniu pakietu projektów zmienionych ustaw dotyczących prawa pracy. Odbyły się konsultacje z partnerami społecznymi w celu zapewnienia lepszej zgodności tych ustaw z zasadami MOP.

Filipiny

W ramach działań UE dotyczących GSP Plus na Filipinach nacisk położono na stworzenie środowiska sprzyjającego wolności zrzeszania się oraz rokowaniom zbiorowym, w następstwie zaleceń misji MOP umożliwiającej bezpośrednie kontakty w lutym 2017 r. Działania UE dotyczące GSP Plus pozwoliły na przeprowadzenie dyskusji pomiędzy departamentem pracy i partnerami społecznymi, w wyniku których ogłoszono trójstronną deklarację wyrażającą zobowiązanie do skutecznego wdrożenia zasad wolności zrzeszania się i rokowań zbiorowych oraz do sporządzenia w tym celu krajowego planu działania.

Ponadto w 2017 r. we wszystkich krajach objętych systemem GSP Plus rozpoczęto realizację projektów mających na celu wspieranie udziału lokalnych organizacji społeczeństwa obywatelskiego[13] oraz partnerów społecznych w GSP Plus. Zespoły projektowe przeprowadziły w ciągu 2017 r. misje informacyjne w celu zidentyfikowania najważniejszych elementów projektów, które będą realizować wraz z lokalnymi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego. W następnym okresie sprawozdawczym Komisja będzie nadal rozważać sposoby wspierania beneficjentów poprzez wiedzę fachową, pomoc techniczną i konkretne projekty w zakresie budowania zdolności.

4.4. Do niniejszego sprawozdania załączono: dokument roboczy służb Komisji w sprawie GSP Plus

Podobnie jak w przypadku sprawozdania w sprawie GSP z 2016 r. niniejszemu drugiemu dwuletniemu sprawozdaniu towarzyszy dokument roboczy służb Komisji w sprawie GSP Plus. Dokument roboczy służb Komisji zawiera kompleksową ocenę wypełniania przez poszczególnych beneficjentów GSP Plus ich obowiązków związanych z GSP Plus w zakresie każdej z grup konwencji: prawa człowieka, prawa pracownicze, środowisko,

[13] http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2017/july/tradoc_155843.pdf

dobre rządy. W dokumencie tym oceniono postępy, braki, przyszłe działania i priorytety ukierunkowane na skuteczne wdrożenie 27 podstawowych konwencji.

4.5. Sprawozdanie z przeglądu śródokresowego

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie GSP[14] pięć lat po wejściu w życie rozporządzenia w sprawie GSP Komisja musi przedstawić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z przeglądu śródokresowego dotyczące stosowania rozporządzenia w sprawie GSP. To sprawozdanie z przeglądu śródokresowego ma zawierać ocenę tego, czy rozporządzenie w sprawie GSP osiąga swoje cele. Wnioski ze sprawozdania zostaną wzięte pod uwagę przy projektowaniu następnego GSP. Oczekuje się, że sprawozdanie to zostanie przyjęte w pierwszej połowie 2018 r.

5. WNIOSKI

Niniejsze dwuletnie sprawozdanie zawiera informacje na temat realizacji bieżącego systemu GSP, w ramach którego preferencje taryfowe obowiązują od stycznia 2014 r. W towarzyszącym sprawozdaniu dokumencie roboczym służb Komisji przedstawiono sytuację w zakresie praw człowieka, sytuację społeczną oraz sytuację w zakresie środowiska w państwach będących beneficjentami GSP Plus; dokument ten stanowi również platformę dla współpracy społeczeństwa obywatelskiego z rządami państw beneficjentów.

W bieżącym cyklu monitorowania wzywano beneficjentów GSP Plus, aby w coraz większym stopniu przejmowali odpowiedzialność za wdrażanie 27 konwencji i aktywniej rozwiązywali kwestie wymienione w kartach wyników oraz kwestie poruszane w trakcie wizyt monitorujących GSP Plus.

Kirgistan, który został objęty GSP Plus w styczniu 2016 r., po raz pierwszy został wymieniony w niniejszym sprawozdaniu. Sri Lanka została ponownie objęta GSP Plus w maju 2017 r., stąd okres monitorowania w tym przypadku obejmuje mniej niż 6 miesięcy. W Armenii wizyta monitorująca okazała się cennym sposobem na zaangażowanie lokalnego społeczeństwa obywatelskiego. Wizyta monitorująca w Republice Zielonego Przylądka miała kluczowe znaczenie dla zebrania informacji potrzebnych do sporządzenia oceny przez UE, w obliczu braku najnowszych sprawozdań przedkładanych ONZ i MOP. Wizyta monitorująca na Filipinach umożliwiła UE wyrażenie zaniepokojenia w sprawie ostatnich wydarzeń związanych z prawami człowieka, a także wyrażenie uznania dla postępu w zakresie praw pracowniczych i polityki społeczno-ekonomicznej. W Boliwii i Paragwaju otwarcie dyskutowano z wszystkimi odpowiednimi zainteresowanymi stronami (m.in. MOP i UNICEF) o kwestii pracy dzieci. Gruzja jest wymieniona w sprawozdaniu ostatni raz, ponieważ w wyniku zawarcia z UE umowy DCFTA przestała być objęta systemem GSP Plus.

Ogólnie rzecz biorąc, monitorowanie GSP Plus zapewniło ustrukturyzowane podejście i stworzyło solidną podstawę dla oceny każdego beneficjenta GSP Plus w oparciu o ustalenia organów monitorujących ONZ i MOP oraz informacje dostarczane przez osoby trzecie, w tym społeczeństwo obywatelskie, partnerów społecznych, Parlament Europejski i Radę. Monitorowanie GSP Plus jest w pełni włączone w bilateralne ramy i dialogi UE, w tym w dialog dotyczący praw człowieka. W szczególności GSP Plus

[14] Rozporządzenie (UE) nr 978/2012 wprowadzające ogólny system preferencji taryfowych.

pomogło państwom takim jak Boliwia, Mongolia, Pakistan i Sri Lanka zwiększyć ich zaangażowanie w unijne dialogi dotyczące praw człowieka. Dialogi dotyczące praw człowieka stanowiły jednocześnie platformę do omawiania kwestii praw człowieka powiązanych z GSP Plus. GSP Plus poprawił synergię i doprowadził do wzajemnie wzmacniającego się wpływu tych dwóch narzędzi.

Choć GSP jest ważnym narzędziem umożliwiającym reagowanie na obawy dotyczące praw człowieka i kwestii związanych z pracą na terenie państw beneficjentów, UE jest zdecydowana korzystać z wszystkich odpowiednich polityk i narzędzi, aby pomagać tym państwom w osiąganiu celów w zakresie zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów. Z uwagi na naturę tych kwestii i potrzebę strukturalnych oraz trwałych rozwiązań współpraca w ramach GSP wymaga stałego, długoterminowego zaangażowania zarówno ze strony UE, jak i państw beneficjentów.

W pierwszej połowie 2018 r. rozpocznie się obejmujący lata 2018 i 2019 następny okres sprawozdawczy oraz nowy dwuletni cykl kart wyników i wizyt monitorujących. Do końca 2019 r. Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie swoje trzecie dwuletnie sprawozdanie w sprawie GSP, ze szczególnym uwzględnieniem oceny tendencji we wszystkich państwach będących beneficjentami GSP Plus.

6. BENEFICJENCI STANDARDOWEGO GSP I ROZWIĄZANIA EBA

Tabela 1 – Beneficjenci standardowego GSP w latach 2016–2017

	Beneficjenci standardowego GSP w okresie sprawozdawczym 2016–2017	Zmiany w statusie beneficjenta w latach 2016–2017
1.	Kamerun	Przestał być objęty systemem w dniu 1 stycznia 2017 r.
2.	Wyspy Cooka	
3.	Wybrzeże Kości Słoniowej	
4.	Fidżi	Przestało być objęte systemem w dniu 1 stycznia 2017 r.
5.	Ghana	
6.	Indie	
7.	Indonezja	
8.	Irak	Przestał być objęty systemem w dniu 1 stycznia 2017 r.
9.	Kenia	
10.	Wyspy Marshalla	Przestały być objęte systemem w dniu 1 stycznia 2017 r.
11.	Mikronezja (Sfederowane Stany Mikronezji)	
12.	Nauru	
13.	Nigeria	
14.	Niue	
15.	Republika Konga	
16.	Sri Lanka	Przestała być objęta systemem w dniu 18 maja 2017 r., po przyznaniu jej statusu GSP Plus
17.	Suazi	
18.	Syria	
19.	Tadżykistan	
20.	Tonga	
21.	Ukraina	Przestanie być objęta systemem w dniu 1 stycznia 2018 r.
22.	Uzbekistan	
23.	Wietnam	

Tabela 2 – Beneficjenci GSP Plus w latach 2016–2017

	Beneficjenci GSP Plus w okresie sprawozdawczym 2016–2017	Zmiany w statusie beneficjenta GSP Plus w latach 2016–2017
1.	Armenia	
2.	Boliwia	
3.	Republika Zielonego Przylądka	
4.	Gruzja	Przestała być objęta systemem w dniu 1 stycznia 2017 r.
5.	Kirgistan	Został objęty systemem w dniu 27 stycznia 2016 r.
6.	Mongolia	
7.	Pakistan	
8.	Paragwaj	
9.	Filipiny	
10.	Sri Lanka	Została objęta systemem w dniu 18 maja 2017 r.

Tabela 3 – Beneficjenci EBA w latach 2016–2017

	Beneficjenci EBA w okresie sprawozdawczym 2016–2017		
1.	Afganistan	27.	Mauretania
2.	Angola	28.	Malawi
3.	Bangladesz	29.	Mjanma/Birma
4.	Bhutan	30.	Mozambik
5.	Burkina Faso	31.	Nepal
6.	Burundi	32.	Niger
7.	Benin	33.	Rwanda
8.	Kambodża	34.	Samoa
9.	Czad	35.	Sierra Leone
10.	Demokratyczna Republika Konga	36.	Senegal
11.	Republika Środkowoafrykańska	37.	Wyspy Salomona
12.	Komory	38.	Somalia
13.	Dżibuti	39.	Sudan Południowy
14.	Erytrea	40.	Sudan
15.	Etiopia	41.	Wyspy Świętego Tomasza i Książęca
16.	Gambia	42.	Tanzania
17.	Gwinea	43.	Timor Wschodni
18.	Gwinea Równikowa	44.	Togo
19.	Gwinea Bissau	45.	Tuvalu
20.	Haiti	46.	Uganda

21.	Kiribati	47.	Vanuatu
22.	Laotańska Republika Ludowo-Demokratyczna	48.	Jemen
23.	Liberia	49.	Zambia
24.	Lesotho		
25.	Madagaskar		
26.	Mali		

7. TABELE ZAWIERAJĄCE DANE STATYSTYCZNE OBEJMUJĄCE KRAJE KORZYSTAJĄCE Z GSP W DNIU 1 GRUDNIA 2016 R.

Tabela 4 – Wartość przywozu preferencyjnego dla wszystkich krajów objętych GSP (w tys. EUR)

	2014				2015				2016			
	Łączny przywóz	Przywóz kwalifikowalny GSP	Przywóz preferencyjny GSP	Poziom wykorzystania	Łączny przywóz	Przywóz kwalifikowalny GSP	Przywóz preferencyjny GSP	Poziom wykorzystania	Łączny przywóz	Przywóz kwalifikowalny GSP	Przywóz preferencyjny GSP	Poziom wykorzystania
Standardowy GSP	136 293 050	37 617 869	27 712 803	74%	138 379 251	45 327 097	30 871 383	68%	130 968 548	47 080 530	31 661 403	67%
GSP Plus	13 324 942	7 129 263	6 177 630	87%	15 476 883	8 413 704	7 153 681	85%	15 132 431	8 687 292	7 485 760	86%
EBA	37 500 741	19 614 129	17 058 019	87%	37 922 199	23 735 273	22 264 102	94%	36 175 387	25 573 515	23 534 339	92%
Wszystkie GSP	**187 118 733**	**64 361 261**	**50 948 452**	**79%**	**191 778 333**	**77 476 074**	**60 289 166**	**78%**	**182 276 366**	**81 341 337**	**62 681 502**	**77%**

Tabela 5 – Wartość przywozu preferencyjnego do UE przez kraje objęte standardowym GSP (w tys. EUR)

	2014				2015				2016			
Standardowy GSP	**Łączny przywóz**	**Przywóz kwalifikowalny GSP**	**Przywóz preferencyjny GSP**	**Poziom wykorzystania**	**Łączny przywóz**	**Przywóz kwalifikowalny GSP**	**Przywóz preferencyjny GSP**	**Poziom wykorzystania**	**Łączny przywóz**	**Przywóz kwalifikowalny GSP**	**Przywóz preferencyjny GSP**	**Poziom wykorzystania**
	136 293 050	**37 617 869**	**27 712 803**	**73,7%**	**138 379 251**	**45 327 097**	**30 871 383**	**68,1%**	**130 968 548**	**47 080 530**	**31 661 403**	**67,2%**
Kamerun	2 148 042	32 560	39	0,1%	1 781 293	150 204	12 054	8,0%	1 773 132	120 563	6 323	5,2%
Kongo	1 523 993	82 830	67 269	81,2%	1 764 705	40 965	31 126	76,0%	1 048 910	34 069	14 331	42,1%
Wyspy Cooka	1 496	97	61	62,8%	1 906	58	3	5,2%	8 660	246	31	12,7%
Fidżi	97 685	1 301	3	0,2%	85 504	5 532	421	7,6%	60 313	6 767	142	2,1%
Ghana	2 864 884	150 575	127	0,1%	2 631 417	737 363	804	0,1%	2 287 705	683 385	868	0,1%
Indie	35 582 745	16 987 636	15 031 426	88,5%	37 822 096	18 910 730	16 698 497	88,3%	37 664 155	18 864 567	16 622 456	88,1%
Indonezja	13 917 691	6 279 700	4 511 742	71,8%	14 672 861	7 176 336	5 017 542	69,9%	13 988 094	7 272 570	5 164 449	71,0%
Irak	11 518 140	5 232	146	2,8%	12 100 516	7 918	2 080	26,3%	10 404 550	3 832	1 041	27,2%
Wybrzeże Kości	3 247 091	319 695	366	0,1%	4 241 390	1 287 254	3 261	0,3%	4 523 986	1 294 501	2 070	0,2%
Kenia	1 140 708	190 922	138 111	72,3%	1 302 367	864 017	19 935	2,3%	1 268 292	869 747	16 345	1,9%
Wyspy Marshal	146 012	423	-	0,0%	116 787	505	-	0,0%	186 992	20 856	-	-
Mikronezja	612	171	127	74,3%	538	509	215	42,3%	452	444	112	25,3%
Nauru	82	31	-	0,0%	626	175	-	0,0%	95	53	-	0,0%
Nigeria	27 792 156	207 878	135 410	65,1%	18 402 503	129 416	94 963	73,4%	10 833 197	158 137	102 210	64,6%
Niue	127	108	1	0,8%	227	10	0	1,0%	267	181	-	0,0%
Sri Lanka*	2 163 151	1 799 337	1 073 969	59,7%	2 337 415	1 966 849	1 078 955	54,9%	2 395 894	2 022 993	1 105 615	54,7%
Suazi	150 572	5 140	46	0,9%	133 591	19 474	109	0,6%	121 857	21 069	56	0,3%
Syria	85 008	25 209	3 443	13,7%	80 265	25 358	4 405	17,4%	49 463	20 213	8 911	44,1%
Tadżykistan	52 422	14 897	10 571	71,0%	46 363	12 107	11 286	93,2%	81 953	12 953	11 823	91,3%
Tonga	906	71	54	75,9%	379	136	95	70,3%	863	125	35	28,2%
Ukraina	12 003 711	2 495 103	1 473 299	59,0%	11 309 183	2 676 266	1 185 545	44,3%	11 604 889	3 379 200	1 400 536	41,4%
Uzbekistan	146 175	75 976	60 465	79,6%	117 222	69 750	57 747	82,8%	117 529	86 579	74 625	86,2%
Wietnam	21 709 640	8 942 978	5 206 129	58,2%	29 430 096	11 246 165	6 652 339	59,2%	32 547 301	12 207 480	7 129 422	58,4%

*GSP Plus od dnia 18 maja 2017 r.

Tabela 6 – Wartość przywozu preferencyjnego do UE przez kraje objęte rozwiązaniem EBA (w tys. EUR)*

	2014				2015				2016			
EBA	Łączny przywóz	Przywóz kwalifikowalny GSP	Przywóz preferencyjny GSP	Poziom wykorzystania	Łączny przywóz	Przywóz kwalifikowalny GSP	Przywóz preferencyjny GSP	Poziom wykorzystania	Łączny przywóz	Przywóz kwalifikowalny GSP	Przywóz preferencyjny GSP	Poziom wykorzystania
	37 500 741	**19 614 129**	**17 058 019**	**87,0%**	**37 922 199**	**23 735 273**	**22 264 102**	**93,8%**	**36 175 387**	**25 573 515**	**23 534 339**	**92,0%**
Afganistan	35 033	16 943	6 966	41,1%	25 208	6 164	3 691	59,9%	18 932	5 680	2 855	50,3%
Angola	9 361 175	50 117	20 937	41,8%	7 153 713	39 948	18 089	45,3%	4 156 215	69 812	30 828	44,2%
Bangladesz	12 320 951	12 259 151	11 776 557	96,1%	15 085 588	15 017 416	14 642 919	97,5%	16 355 547	16 292 347	15 614 030	95,8%
Benin	44 864	12 270	11 246	91,7%	45 236	5 535	3 968	71,7%	39 234	5 123	4 817	94,0%
Bhutan	14 927	14 790	14 416	97,5%	48 501	16 726	16 102	96,3%	2 606	2 140	1 884	88,0%
Burkina Faso	111 601	11 697	9 849	84,2%	58 116	11 204	9 576	85,5%	109 132	10 911	9 899	90,7%
Burundi	21 359	414	86	20,7%	38 785	362	322	89,0%	31 850	291	260	89,3%
Kambodża	3 019 263	3 008 589	2 778 838	92,4%	4 060 331	4 005 450	3 772 302	94,2%	4 571 947	4 505 346	4 177 745	92,7%
Republika Środkowoafryka	6 253	181	157	87,0%	12 044	58	3	4,6%	16 544	596	6	1,1%
Czad	13 789	319	-	0,0%	108 771	616	-	0,0%	114 696	1 003	-	0,0%
Komory	10 640	6 782	1 536	22,6%	10 947	5 605	5 487	97,9%	15 655	7 505	7 168	95,5%
Demokratyczna Republika	1 003 279	8 202	6 240	76,1%	481 672	10 079	5 181	51,4%	740 378	5 977	3 566	59,7%
Dżibuti	8 233	3 771	62	1,6%	13 103	2 635	-	0,0%	23 592	5 557	211	3,8%
Gwinea Równikowa	3 643 048	227 486	210 568	92,6%	1 931 886	45 310	33 132	73,1%	1 237 764	22 825	19 052	83,5%
Erytrea	8 234	2 505	2 378	94,9%	41 742	2 498	2 294	91,9%	13 108	2 172	2 031	93,5%
Etiopia	550 548	252 196	248 726	98,6%	676 177	333 655	256 378	76,8%	711 534	399 735	245 195	61,3%
Gambia	17 627	9 276	8 561	92,3%	16 900	11 472	11 261	98,2%	14 077	10 535	9 933	94,3%
Gwinea	454 347	1 648	658	39,9%	644 545	1 566	740	47,3%	522 968	2 647	811	30,7%
Gwinea Bissau	3 329	12	-	0,0%	1 985	1 047	-	0,0%	1 602	404	-	0,0%
Haiti	31 331	17 794	3 324	18,7%	33 006	14 017	12 483	89,1%	39 015	15 527	13 343	85,9%
Kiribati	53	32	25	76,8%	142	59	-	0,0%	152	97	-	0,0%
Laos	222 578	195 086	191 073	97,9%	235 114	195 855	189 968	97,0%	234 482	177 167	169 889	95,9%
Lesotho	247 359	1 566	484	30,9%	254 450	1 993	1 411	70,8%	207 530	2 889	2 047	70,9%
Liberia	284 022	3 400	423	12,4%	187 013	585	-	0,0%	273 678	4 342	379	8,7%
Madagaskar	826 063	534 460	21 331	4,0%	922 271	573 703	4 774	0,8%	934 020	702 449	9 850	1,4%
Malawi	289 986	266 631	251 596	94,4%	321 254	287 017	270 725	94,3%	267 862	215 102	214 041	99,5%
Mali	39 253	4 400	3 628	82,5%	39 323	5 510	4 176	75,8%	36 620	5 730	4 776	83,3%
Mauretania	544 977	172 679	164 746	95,4%	475 350	221 069	212 175	96,0%	427 029	224 212	217 873	97,2%
Mozambik	1 346 297	1 143 588	292 715	25,6%	1 423 821	1 170 217	1 137 842	97,2%	1 301 696	970 577	964 758	99,4%
Mjanma/Birma	355 447	313 704	298 065	95,0%	645 322	562 714	534 806	95,0%	971 484	875 939	827 432	94,5%
Nepal	86 408	77 883	72 205	92,7%	97 418	86 983	80 420	92,5%	94 310	83 407	77 089	92,4%
Niger	118 520	2 958	1 931	65,3%	116 763	3 308	2 726	82,4%	116 135	3 692	3 080	83,4%
Rwanda	46 415	538	107	20,0%	63 219	937	647	69,0%	51 351	1 991	948	47,6%
Samoa	1 076	867	310	35,8%	2 271	1 778	224	12,6%	1 882	1 475	293	19,9%
Wyspy Św. Tomasza i Książ	7 999	175	112	64,0%	8 414	141	98	69,0%	10 382	183	98	53,5%
Senegal	391 649	281 694	276 858	98,3%	411 225	293 897	286 079	97,3%	416 309	266 077	255 260	95,9%
Sierra Leone	220 043	480	80	16,6%	238 444	3 939	3 280	83,3%	223 681	1 796	533	29,7%
Wyspy Salomona	62 985	62 069	61 950	99,8%	68 308	67 718	66 356	98,0%	53 495	52 945	52 848	99,8%

* „Przywóz ogółem” obejmuje całość przywozu, w tym produkty, które automatycznie korzystają z zerowych stawek celnych w ramach klauzuli najwyższego uprzywilejowania („KNU”). „Przywóz kwalifikowalny do rozwiązania EBA” stanowi jedynie odniesienie do tych produktów w ramach systemu EBA, wobec których nie stosuje się zerowej stawki celnej KNU.

Tabela 6 (ciąg dalszy) – Wartość przywozu preferencyjnego do UE przez kraje objęte rozwiązaniem EBA (w tys. EUR)*

	2014				2015				2016			
EBA	Łączny przywóz	Przywóz kwalifikowalny GSP	Przywóz preferencyjny GSP	Poziom wykorzystania	Łączny przywóz	Przywóz kwalifikowalny GSP	Przywóz preferencyjny GSP	Poziom wykorzystania	Łączny przywóz	Przywóz kwalifikowalny GSP	Przywóz preferencyjny GSP	Poziom wykorzystania
Somalia	2 589	122	6	4,7%	8 587	117	-	0,0%	13 047	569	15	2,7%
Sudan Południowy	117	32	-	0,0%	182	52	-	0,0%	304	106	70	66,7%
Sudan	204 463	107 837	101 344	94,0%	211 637	83 319	81 717	98,1%	182 874	23 463	22 751	97,0%
Tanzania	588 179	281 806	119 833	42,5%	686 687	356 266	346 966	97,4%	620 682	323 841	317 287	98,0%
Timor Wschodni	11 955	43	-	0,0%	5 984	47	-	0,0%	5 369	71	-	0,0%
Togo	83 505	20 254	19 154	94,6%	70 005	21 854	20 093	91,9%	102 321	33 250	24 095	72,5%
Tuvalu	513	476	-	0,0%	512	454	-	0,0%	51	28	-	0,0%
Uganda	447 656	149 922	31 573	21,1%	488 899	157 883	154 426	97,8%	444 743	150 527	148 279	98,5%
Vanuatu	1 842	403	334	82,8%	11 748	4 512	414	9,2%	3 334	1 475	370	25,1%
Jemen	83 951	10 574	8 268	78,2%	17 461	7 077	3 016	42,6%	18 623	6 285	4 574	72,8%
Zambia	305 011	76 308	38 765	50,8%	422 117	94 907	67 838	71,5%	425 544	77 696	72 067	92,8%

Tabela 7 – Wartość przywozu preferencyjnego do UE przez kraje objęte GSP Plus (w tys. EUR)*

	2014				2015				2016			
GSP Plus	Łączny przywóz	Przywóz kwalifikowalny GSP	Przywóz preferencyjny GSP	Poziom wykorzystania	Łączny przywóz	Przywóz kwalifikowalny GSP	Przywóz preferencyjny GSP	Poziom wykorzystania	Łączny przywóz	Przywóz kwalifikowalny GSP	Przywóz preferencyjny GSP	Poziom wykorzystania
	13 324 942	**7 129 263**	**6 177 630**	**86,7%**	**15 476 883**	**8 413 704**	**7 153 681**	**85,0%**	**15 132 431**	**8 687 292**	**7 485 760**	**86,2%**
Armenia	192 932	47 343	42 435	89,6%	268 322	115 211	103 588	89,9%	310 034	116 432	107 772	92,6%
Boliwia	518 567	107 094	102 577	95,8%	596 432	84 340	80 755	95,7%	529 748	58 705	55 225	94,1%
Republika Zielon	96 849	55 897	54 716	97,9%	63 283	53 279	51 519	96,7%	70 595	68 077	65 690	96,5%
Gruzja	621 360	213 860	100 401	46,9%	688 607	312 638	31 302	10,0%	513 241	244 174	6 562	2,7%
Kirgistan	68 806	12 000	8 248	68,7%	48 834	10 089	6 581	65,2%	72 291	6 091	3 245	53,3%
Mongolia	71 146	17 952	15 101	84,1%	80 086	18 732	16 277	86,9%	64 237	18 210	15 286	83,9%
Pakistan	5 390 009	4 775 255	4 557 142	95,4%	5 953 902	5 450 261	5 235 525	96,1%	6 197 304	5 775 157	5 521 262	95,6%
Paragwaj	1 098 733	72 824	69 349	95,2%	1 057 067	46 567	42 275	90,8%	1 074 715	41 912	36 736	87,7%
Filipiny	5 266 541	1 827 039	1 227 661	67,2%	6 720 351	2 322 588	1 585 860	68,3%	6 300 265	2 358 534	1 673 980	71,0%